

PRVI MESEC PODALJSANE KAMPANJE

MISLI

Slovenski informativni list v Avstraliji:
Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth, Brisbane, Hobart.
Vol. V. No. 7. JULY, 1956.
Organ of the Slovene Community in Australia "THOUGHTS"

Registered at the G.P.O. Sydney, for
transmission by post as a periodical.
66 Gordon Street, Paddington, Sydney

NAŠ BODOČI DOM — kaksen in kje?

Pisec tega članka, preprost delavec, se je dotaknil vprašanja, ki je življenjsko vprašanje tisočev v tujini. Lahko bi rekli: življenjsko vprašanje celokupne naše emigracije. Čeprav članek ni „učeno“ sestavljen, je pa napisan iz srca, ki kljub vsem težavam življenja ni zavrglo sončnih idealov. Zato smo temu spisu odločili prvo mesto v pričujoči številki. — Ur.

To je moje prvo pisanje za javnost. Namenil sem te vrstice posebno slov. dekletom v Sydneyu. Prebere naj ga pa tudi vsak, ki se za mladino med Slovenci zanima.

Ne mislim pisati pohvale, pa tudi kritike ne. Če bi izbral eno ali drugo, bi me lahko kdo obsodil, da sem pristranski. MISLI, ki jih skrbno čitam in zasledujem njihovo pisanje, so mi dale povod za ta članek. Posebno me je zanimal „boj“ med slovenskimi dekleti in fanti. V kolikor se spominjam, je bil boj napovedan od dekliške strani in se nadaljeval kot bi bila krivica v glavnem na strani fantov. Da ne posežem preveč v preteklost in ne ponavljam, kar smo že čitali, naj zapišem to: Ako se bo ta boj nadaljeval, naj se naslov našega lista spremeni, naj ne bodo več MISLI, ampak BORBA . . .

Če pomislim na pot, ki smo na njej, se mi zdi položaj obupen. Namesto koraka za korakom naprej, ki bi nas vsak vodil do boljšega medsebojnega razumevanja in ohranitve našega slovenskega duha, narašča razdor. Ta nas žuga še bolj razbiti in strmoglaviti tja, kjer bomo zastoj iskali doma in sreče v njem.

Pri vsem tem se zdi, da vsi skupaj prav malo razmišljamo. Imam občutek, da je posebno malo zanimanja za taka vprašanja pri naših dekletih. Zdi se, da nam očitno obračajo hrbte in odklanjajo ljubezen do slovenskih bratov. Zraven tega se pa še slišijo pritožbe, da od strani fantov ni zanimanja za slovenska dekleta. Kje je v tej reči pravica in kje krivica, prepuščam bralcem, da razsodijo sami.

Mnogi med nami ne poznajo in ne razumejo težkoč, v katerih živimo. Brez prave dušne hrane, brez prijateljske roke, brez tolažbe domačnosti nam je življenje bridko. Želeti bi bilo, da bi se zlasti naša dekleta skušala vživeti v življenje, ki smo mu fantje več ali

manj vsi podvrženi. Imam pa v mislih prav posebno te, ki smo zaposleni na podeželju, recimo tu v Snowy Mountains. Oddaljni od sveta se moremo le redko sestajati s prijatelji, kajšele z dekleti, ki so večinoma po mestnih službah. Dekleta pozabljajo na nas in se izgublajo med druge narodnosti.

Naj bi dekleta razumele, da smo fantje odšli na deželo za pospešitev prihrankov in v resnih mislih, da si nekoč ustanovimo lastni dom in družino. Ta mišl nam je v srcu in pred očmi, da bi nekoč v lastnem družinskem krogu našli srečo in ljubezen in s tem nadomestili vsaj pikico izgube, ki nam jo je prinesel odhod iz domovine in očetnega doma, kjer nas je zibala naša edina draga mamica.

Naj dekleta malo pomislijo, preden z lahkim srcem pozabijo na nas in nas puščajo same na naši samotni poti, zakaj za nas vse je le silno važno, kakšna bo naša bodoča streha, zlasti v tujini. Mislim, da dekletom ni treba biti v prevelikih skrbeh, kako se bomo dobili. V Sydneyu je baje do 50 slov, deklet, od teh veliko že zaročenih, po državi NSW je pa raztresenih 250 fantov, ki goreče ljubijo svojo slovensko kri in vse, kar so prinesli s seboj iz domovine, ki jim je še vedno na vsem svetu edina. Potem naj pa mirno sprejmemo tožbe deklet, da se ne maramo meniti z njimi! Tudi če bi vse Slovenke skušale dobiti Slovence v zakon, je vendar nujno, da si mnogi od nas skušajo poiskati svoja dekleta drugje. Žavoljo tega ni treba prihajati na dan z obsodbo in jemati ugled fantom med dekleti, ki se še niso odločile za nikogar.

Čast tistim dekletom, ki so še danes zvesta, poštena in odločna, kajti življenje in nepopisne priljubljenosti v prestolnicah so velikokrat hude skušnjave in je treba veliko trdne volje in iskreno odločnega srca. Naj mi nihče ne zame-

ri, če sem koga preveč prizadel ali celo razžalil v teh vrsticah. Hotel sem samo vprašati: Kje in kakšen bo naš bodoči dom? Seveda morem tako samo vprašati, odgovora ne vem. Pa se mi zdi, da je že samo razmišljanje o tem vprašanju velikega pomena, da človek ostane na pravi poti.

Morda sem s tem vprašanjem pripomogel, da boste tudi drugi o tem razmišljali. Morda bi se le našla pot, da skupno usmerimo

korake v smer, kjer bom našli dom in zadovoljnost. Vsaj strnjeni moramo ostati, da nam tuj veter ne ugasi še tiste edine lučke, ki nam jo je prižgala naša draga slovenska mamica. Tako lahko zaupamo, da bodo tudi naši otroci še govorili in peli v našem jeziku. Saj se je tudi Miklova Zala vrnila po dolgi odsotnosti s pesmijo v srcu in glru — Gor čez jezero . . .

Jože Pliberšek, NSW.

SLOVANSKA BLAGOVESTNIKA

God sv. bratov Cirila in Metoda praznujemo Slovani dne 5. julija. Neslovanski verniki ga imajo v svojih koledarjih dva dni pozneje.

Od Metodove smrti je letos minilo 1071 let, od Cirilove pa precej več.

Po vsej pravici ju časte vsi Slovani kot svoja apostola z verskega in narodnega vidika. To velja tudi za nas Slovence.

V tistih časih sta obstajali dve Sloveniji: Karantanska na današnjem Koroškem in panonska v današnji Ogerski. V tej drugi je vladal knez Kocelj.

Sverno od Panonije je bila moravska država s knezom Rastislavom na čelu. Ta je prosil carigradskega cesarja, naj mu pošlje misijonarjev, ki bi znali razlagati krščanske resnice v domačem jeziku.

Cesar mu je ustregel in poslal dva Grka, Cirila in Metoda, ki sta pa od mladosti znala slovenski jezik kot se je takrat govoril v okolici Soluna.

Sveta brata sta vedela, da ni dovolj oznanjati božjo besedo samo ustno, ampak je treba tudi knjig. Slovani pa takrat še niso imeli svojih pismenk. Zato je Ciril sestavil posebno abecedo za slovanski jezik, ki je bil takrat domala še en sam. Tež abecedi pravimo glagolica. Prevedel je v slovanski jezik nekaj knjig sv. pisma.

Tri leta sta učila brata na Moravskem, nato sta se napotila v Rim. Med potjo sta se za pol leta ustavila pri knezu Kocelju ob Blatnem jezeru in utrjevala krščanstvo med ondotnimi Slovenci. Ker je Ciril v Rimu umrl, se je Metod brez njega vračal po isti poti na Moravsko. Pozneje je še dvakrat enako potoval in tako ostal v osebnih stikih z našimi slovenskimi predniki.

Po Metodovi smrti so njegovi učenci zapustili Moravsko, ki je zapadla nemškemu vplivu. Razkropili so se po sosednjih slovanskih krajih in širili slovansko bogoslužje, ki se je ponekod ohranilo do današnjih dni.

Sv. Ciril in Metod, prosita za nas, za vse Slovence in Slované!

Narodnost je nekaj zelo globokega. Morda smemo reči, da sega s svojimi koreninami tako daleč v dno duše kot poštenje in vera. Kdor se loti dela, da bi narodnost izruval, razrahlja in razmaje istočasno tudi osnove poštenja in vere. Ko se zaziblje eno, se navadno nagne tudi vse drugo, kar je z narodnostjo v ozki zvezi. Kdor torej kaj takega poskuša, dela brezvestno. Z narodnostjo je pač tako: Ali priznaj to, kar si, ali za kar te je Bog hotel imeti, ali pa nimaš izhoda.—Pavel Slapar.

MODERNE ZGODE IN NEZGODE

(Sklep)

Lahka pot skozi življenje je pot v degeneracijo in tragedijo. Želja po lahkem življenju zavaja premnoge ljudi v dela, iz katerih ne more priti nič dobrega za nikogar. V kolikor se ljudje branijo, iti za slepljivo fato morgano, so pri roki velike politične in nepolitične, javne in tajne organizacije, ki pod firmo raznih „izmov in „progrsa“ krepko rušijo dalje in dalje. Na razvalinah krščanstva si poskušajo postaviti svetovno oblast kot dokončni, dosledni, materialni izraz racionalistične ideje. Zaradi jasnosti bo morda dobro tu omeniti, da je duhovni in materialni center komunizma na Zapadu in ne v ruski Moskvi. Komunizem ni ruska stvar, temveč stvar Zapada. Tu se je začel, tu se razvija in širi, od tu se je omogočila revolucija v Rusiji, od tu se danes vodi.

Organsko stališče, ki je tudi krščansko, pravi, da lahke poti skozi življenje ni, pa naj jo še tako prikazujejo tvorci „boljše bodočnosti“. In je ne more biti. Kdor si izbira lažjo pot, si dela življenje težje kot je v resnici. Res, življenje je bilo „trdo“ od vsega začetka in bo tako ostalo do konca vkljub vsemu napredku. Vsi poskusi, napraviti življenje lažje in udobnejše, so se končali v težjem in slabšem. Ni razloga za dvom, da bo ostalo tako tudi nadalje. Organsko stališče pravi, da imajo tudi takozvane trdote življenja v obliki duševnih in telesnih nadlog svoj smisel. Dvigajo človeka duševno in krepijo telesno. Funkcija bolečine ni samo ta, da opozarja, temveč tudi, da vzbuja in jači odporne sile v človeku. Krščanstvo v nas pa dodaja, da se dajo tudi najhujše trdote življenja premagati z vso lahkoto, če se jih lotiš z voljo k dobremu in z ljubečo vero v srcu. Tako na videz najtežja potpostane najlažja.

Krščanska vzgoja in šola je torej trda samo na videz, ko pripravljajo človeka na nadloge življenja. Izpolnjevanje dolžnosti, živirajočih iz božje in svetne postave, je diktat vesti, ki se mu mora otrok

ukloniti, da bo njegov korak v bodočnost siguren in krepak. Ker zadevamo na dolžnosti na vsak korak, je zavest, da bomo enkrat dajali za vsako besedo odgovor, ne samo zanesljiva vodnica, temveč spremljevalka, ki nam povsod pomaga.

Tedaj, ko je imela ta vzgoja svojo veljavo, je bilo javno življenje prežeto z mislijo na dolžnost. Pravice so prišle same po sebi, prav kakor pride žetev za setviyo. Danes pa se vse življenje suče okrog pravic. Zanje se bijejo hudi boji med ljudmi, stanovi, organizacijami in narodi. Kdo bo pač tako neumen, da se bo potegoval za dolžnosti? A nekoč je bil. Tedaj je človek vedel, da brez dolžnosti ni pravice, da dolžnosti ustvarjajo pravice, da je tak naravni red in torej prav.

Danes krščanske šole praktično ni. To se pravi, živi in dela še, toda bistvenega vpliva na življenje in pot narodov nima. Danes igra glavno vlogo državna šola, ki vzgaja po načelu lažje poti, prezira nalogo dobre šole, ki je rešeto, skozi katero plevel ne morejo. Državna šola nadomešča krščansko vest z vsemi mogočimi nadomestki, lepimi nazunaj, trhlimi znotraj. Tako vzgojeni ljudje, vedno pripravljene, ubirati lažjo pot, verjeti lepe laži, so lahek plen prerokov „boljše bodočnosti“. Sami omamljeni širijo omamo in trošijo bacile degeneracije v zadnjo hribovsko vas.

Pokvarjena in slabo vzgojena inteligenca, avantgarda revolucionarnih idej in krvavih revolucij naše dobe, priča, da se današnji ogromni boj ne bije zaradi perečega socialnega vprašanja, temveč za biti ali ne biti krščanstva in njegovih moralnih vrednot. V kolikor so narodi, ki se še imenujejo krščanski, že preveč oslavljeni, da bi se hoteli otresti notranjih in zunanjih razdejalcev duš, bo moral pač vsakdo sam dobojevati ta boj v svojem srcu. Z drugo besedo: krščanstvo v javnem življenju čaka huda preizkušnja.

Adolf Vadnjak.

ČRNO IN BELO

Ljudje na splošno smo nagnjeni bolj k slabemu kot k dobremu. Smo polni napač; prelahko postanemo žrtve uničujočih strasti. Smo nestalni v čustvovanju in nedosledni v umovanju. Naše sodbe o drugih ljudeh in o nas samih so dostikrat popolnoma zgrešene, običajno pa so bolj pristranske kot nepristranske.

Pogosto površno opazujemo; iz površnega opazovanja pa delamo napačne zaključke. Iz nevednosti ali hudobije osredotočimo večsah svoje zanimanje samo na eno stran osebe ali reči. Posledica tega so pristranske sodbe. Pristransko razsojanje pa je krivično in pogrešno ker nas ne vodi k popolni resnici pač pa le k spoznanju dela rasnice. Ako hočemo ustvariti podobo resnice o ljudeh moramo uporabiti dve barvi: črno in belo. Če uporabljamo vedno samo eno izmed obeh barv ne moremo napraviti slike; ravno tako pa tudi ne moremo najti celotne resnice ako

opazujemo nenehno le eno stran nekaterih predmetov in stvari.

Kadarkoli iskreno želimo, da najdemo resnico, moramo zelo paziti, da ne postanemo plen predsodkov. Činitelji, ki ustvarjajo predsodke in nas z njimi navajajo k enostranskemu presojanju so nezadostna poučenost, jeza, zavist, napuh, nevoščljivost, ljubosumnost, ljubezen, slepo navdušenje, strah, občutek manjvrdenosti in morda še nekateri drugi. Ta čustva, strasti in nekatero prirojene lastnosti morejo tako zavladati nad nami, da za kratko ali dolgo dobo popolnoma izgubimo sposobnost pravilnega razsojanja. Zato se pogosto zgodi, da vidimo n. pr. v svojih sovražnikih več črnih potez kot belih; v svojih prijateljih pa več belih kot črnih ali pa samo bele. Ljudi, ki vedno soglašajo z nami in ki so tudi drugače dobri do nas, hvalimo, občudujemo in ljubimo; razen tega pa pazimo, da čim manjkrat omenjamo njihove

napake.

Osebe, ki so nas kakorkoli užalile pa neutrudno grajamo in obrekujemo; naša jeza do njih nam tako zamegli um, da zamolčimo, omalovažujemo ali smešimo njihove dobre, bele poteze v značaju. Resnica o naših prijateljih in sovražnikih ni izključno belniti ni izključno črna pač pa je bela in črna. Ni res, da so naši prijatelji beli angeljni brez črnege madeža; ravno tako pa tudi ni res, da so naši sovražniki črni hudiči brez dobrote in lepote. Kardar so naši možgani pod vplivom predsodkov in silnih čustev vidimo običajno samo eno stran (temno

ali svetlo) nekaterih reči in oseb; in tedaj smo žal (zmotno) prepričani, da že poznamo vso resnico. Toda kakor hitro zadobi hladan, zdrav razum popolno oblast nad čustvi in strastmi, zagledamo začudeni še drugo stran, drugo barvo, drugi del resnice, ki je ravno tako važen ko prvi in ki prvega dopolnjuje tako, da z njim tvori celotno podobo resnice. Čustva so večsah nevarna ker nas morejo zavesti k skrajnostim v umovanju in k skrajnostim v ravnanju. Zato ravnamo prav, če preprečujemo kadarkoli moremo, vpliv čustev na razum. ...hib.

MOŽNOSTI ŠTUDIJA V AVSTRALIJI

Na pobudo uredništva pišem ta članek. Morda je še kdo med nami, ki bi hotel študirati, pa ne ve, kako priti do tega. Če bo moj članek dal komu poguma, bom vesel. Res je začetek nekoliko težak, a ko se privadiš, postane vse mnogo lažje.

V prvi vrsti je treba imeti zadostno znanje jezika, da je mogoče slediti predavanjem. Tu v Sydneyu se da študirati ali v dnevnih ali večernih tečajih na NSW University of Technology.

Tisti, ki se morajo sami vzdrževati, so vpisani v večerne tečaje — in teh je morda največ. Čež dan so zaposleni v takih delih, ki so sorodna s študijem. Tako ima študent od svojega vsakdanjega dela dvojno korist: Služi si kruh in uči se zraven, kako svoj študij praktično uporabiti.

Brez dvoma je prilika dana vsem, ki imajo namen napredovati v življenju in si svoj stan zboljšati. Treba je poguma in dobre volje. Res se moraš za nekaj let odreči raznim zabavam in svobodni uporabi prostega časa, ali nekoč boš poplačan. Dolge delovne ure niso tako strašne kot morda sklepaš na prvi pogled. Izmenjavaš pač delo z rokami in glavo, ta sprememba olajša navidezne težave.

Večerne tečaje so razdelili v „Diploma Courses“ in „Degree Courses“.

Prvi trajajo 5 let, drugi 7 let, veljajo pa prav tako kot bi obiskoval dnevne tečaje in se posvečal samo študiju. Dnevni tečaji so izključno „Degree Courses“ in trajajo 4 leta za inženirstvo, tečaji za arhitekturo pa trajajo 5 let. Ti tečaji predpisujejo za prva tri leta 24 tednov predavanj, 4 tedne počitnic, 2 tedna za izpite. Ostalih 22 tednov pa študent prebije v industrijskem delu, da se praktično izvežba v tem, kar se je naučil pri predavanjih.

O svojem delu mora študent napisati obširno poročilo in ga predložiti univerzi za oceno. Kot omenjeno, je to praktično delo obvezen del šolanja. Za svoje delo je študent tudi plačan, koliko pa dobi, je popolnoma odvisno od podjetja, pri katerem dela. Nekatera plačajo več, druga manj. Za zaposlitev med „počitnicami“ poskrbi tudi univerza, če si je dijak

sam ne more poiskati.

Večina študentov, ki obiskujejo dnevne tečaje, dobiva podporo od ene ali druge strani. More se dobiti od države, od državnih podjetij ali pa tudi od privatnih.

Država podpira mnogo študentov potom „Commonwealth Scholarship Scheme“. Vse univerzitetne stroške, vpisnino, plača država. Potrebnejši dijaki dobivajo poleg tega tudi tedenski prispevek do £4-12-6 (Living-away-from-home allowance). Ta vrste podpore lahko dobi višješolec, ki je bil zadosti priden, ali pa univerzitetni študent, ko je izdelal prvi letnik. Pri tej podpori ni treba podpisati nikakih obveznosti.

Državna podjetja (The Water Board, Railways, NSW Public Service Board, The Electricity Commission of NSW . . .) tudi dajejo vsako leto neko število podpor dijakom na univerzi. Njihova podpora je večja kot državna, toda moraš se obvezati, da boš po končanih študijah za neko dobo ostal v njihovi službi. Kolikor vem, daje največjo podporo „The Electricity Commission“.

Vseh podrobnosti seveda tu ne morem napisati. Kogar stvar zanima, se lahko obrne za natančnejše informacije na naslov: GUIDANCE OFFICE, 45 Broadway, Sydney. Ta urad so ustanovili, da more vsak študent dobiti vsa navodila za vpis v primerne tečaje in za podpore, ki naj zanje prosi. Na ta urad lahko prinese svoja evropska spričevala, da poizve, če so v Avstraliji priznana v celoti ali je potreben še kakšen izpit.

Za maturo tržaške slovenske realne gimnazije lahko rečem, da jo priznajo v celoti, le kratek izpit iz angleščine zahtevajo, da ugotovijo kandidatovo znanje jezika.

Naj še pripomnim, da jaz obiskujem dnevne tečaje, zato o večernih ne vem veliko povedati. Eden mojih kolegov je vpisan vanje, morda bo za drugič on kaj napisal. Verjetno bi se Slovenci, če je sploh kaj kandidatov za univerzo tu, potegovali prej za večerne tečaje kot za dnevne.

S tem zaključujem to razpravo in samo želim, da bi kdo iz nje zajel pobudo za nadaljevanje študij, ki jih je morda moral prisiljen prekiniti. — Stanko Samsa, Sydney.

NEVARNOSTI ZA SLOVENSKO DRUŽINO

Tudi med nami v Avstraliji je med vsemi problemi največji ta: Kako ohraniti slovensko družino na primerni višini v verskem, moralnem in narodnostnem pogledu? Iz raznih dopisov v MISLIH in iz osebnega poznanja razmer je prvo vprašanje celo to: Koko sploh priti do slovenskih družin? Prav za prav bi bilo treba začeti še bolj pri korenini: Kako priti do slovenskih porok?

Odgovor je težak, v mnogih primerih sploh nemogoč. Toda še tistim družinam, ki jih imamo, pretijo od vseh strani velike nevarnosti. Pa ni tako samo v Avstraliji. Za zavarovanje slovenskih in krščanskih družin nimamo kratke formule. Toda vsaj slepi ne smemo biti ob tem težkem problemu. Sodimo, da so MISLI poklicane, da tudi o tem kdaj pa kdaj spregovore.

V Argentini so na IV. socialnem dnevu lani v novembru razpravljali o nevarnostih, ki prete slovenski družini v emigraciji. Med drugimi je imela predavanje o tem vprašanju Kristina Prijateljeva. Našli smo celotno predavanje v listu DUHOVNO ŽIVLJENJE. Predavanje ni izčrpalo vsega problema, vendar se je dotaknilo toliko ranljivih točk, da je zaslužio vso pozornost. Ne moremo si kaj, da ga ne bi v MISLIH ponatisnili. Vsakega, ki bo bral razpravo Prijateljve, bo branje sililo vsaj k razmišljanju, če nič drugega ne. — Ur.

Danes, ko smo na novi zemlji prestali prve materialne težave, moramo posvetiti tem večjo pažnjo nevarnostim, katerim je izpostavljena slovenska družina. Nekateri nevarnosti ji prete od znotraj, druge od zunaj.

Prva in najresnejša nevarnost od znotraj je materializem v najrazličnejših oblikah. Naletimo na ljudi, ki so pod vplivom napačne sodobne miselnosti tako samoljubni, da zakon in družino sploh odklanjajo. Zakon imajo za jarem. Drugje se zakonca skupno dogovorita, da bosta imela družino šele takrat, ko se gospodarsko opomoret. Zgodilo se je, da je žena odpravila nerojeno dete iz strahu, da bi morala pustiti službo. Čez leta pa je pridobljeno premoženje zaman čakalo dediča.

Materializem se kaže včasih v

želji po večjem zaslužku, ki predstavlja resno nevarnost, da izpodkoplje zdravje. Če še toliko delamo, vedno bomo odkrili nove potrebe in jim skušali zadostiti. Zavedati se moramo zlasti v tujini, da ne smemo izrabljati čez mero svojih telesnih ali duševnih moči, da prehitro ne opešamo.

To bridko resnico bi nam lahko potrdil marsikateri staronaseljeni rojak. Morda se uresničuje tudi že pri katerem novonaseljencu. Zdravje je zaklad, ki ga moramo skrbno čuvati. Saj vemo, da največkrat ni dovolj prihrankov, če se pojavi v družini bolezen. Zaveš, da smo odšli iz rojstne domovine zaradi ideje in da je nismo zapustili kot navadni kruhoborci, naj tolaži vse tiste, ki ne morejo nuditi svoji družini tega, kar bi imeli v normalnih časih doma

Prav je, da tudi otroci spoznajo žrtev in da obenem vedo, da so višje dobrine, za katere se je treba boriti.

Hudo je za družino, kjer morajo otroci že v zgodnjih letih na delo. Neprimerno hujše razdejavanje družine pa lahko nastane, kjer hodi tudi mati na delo. Morda je to najbolj težko in usodno. Splošno si moramo prilastiti načelo, da naj žena-mati ostane doma. So slučajji, kjer je mati zaradi slabe močeve plače prisiljena iskati zaslužka, ker se ne da živeti samo z možev plačo.

Ako bi pregledali posamezne slovenske družine, bi ugotovili, da so družine s številnimi otroci pod materinim varstvom. Res je, da marsikatera poleg svojih gospodinjskih in družinskih del zasluži nekaj še z delom, ki ga dobiva na dom. Najvažnejše je, da je mati pri otrocih, da le-ti niso prepuščeni cesti in nepoznani družbi. Vsakemu naj mati naloži že kako delo. S tem se otrok uri in se zgodi, da zna deklica osmih let že več gospodinjskih kot razvajena osemnajstletna edinka. Nujnost, da ostane žena doma, je vsestransko utemeljena še tam, kjer otrok ni. Da je dom res dom, zahteva pozornosti in dela. Saj šele razne malenkosti naredo dom prikupen. Kako naj žena vse to opravi, če nora točno vsak dan z doma in se tudi ona vrača izmučena od dela?

Kakor pa prevelika skrb za denar ruši slovensko družino, tako jo enako ruši razmetavanje denarja. Dekle, ki se je poročila iz nesebične želje po družini, bo tudi kot mati znala uporabiti dohodke tako, da bo družino primerno ohranila in oblekla. Dostikrat občudujemo družino z več otroki, ker je čedno napravljen in ima celo svoj domek. Ne manjka pa tudi primerov, da družine pri enem samem otroku nimajo nobenih prihrankov. Kamen do kamna palača, so rekli doma. Tega

se mora tudi tu zavedati vsaka družina.

Nadaljnja stvar, ki grozi slovenski družini v tujini, je njena razcepljenost zaradi dela v sekcijah. Oče mora na delo navadno že zgodaj, isto je z otroci, če so že za delo. Zgodí se, da se večkrat ves teden ne snide vsa družina. Sama vem, da se je vrnil z dela zadnji, ko so drugi še počivali. Razumljivo je, da je isti zjutraj še počival, ko se je prvi odpravil na delo. Tak nered gotovo ne more koristiti družinski skupnosti. Dan za dnem, mesec za mesecem, se vrta to prihajanje in odhajanje. Vsak hiti, da ne pride prepozno. Neprijetno čakanje natrpanih vozil pripomore, da se vračajo od dela še bolj izmučeni. Upravičeno tožijo nekateri, da prav zaradi dolge in neprijetne vožnje doma ničesar ne naredo.

Gospodinja je zaposlena neprimerno bolj, ker je treba skoraj vsakemu članu posebej pripravljati hrano. Če so otroci še majhni, dostikrat le kaj malega pojedjo, da se preveč ne zamude. Vse, kar daje domu značilno domačnost in prisrčnost, s tem izginja. Vsi postajamo še nervozni, ker vidimo pred sabo vedno samo delo. Obenem izginja lepa navada skupne molitve bodisi zaradi zaposlenosti članov družine zunaj ali pa zaradi zanikarnosti.

Včasih je stanovanjska skromnost kriva, da iščejo člani družine čezmerno razvedrilo po kinih in zabaviščih. Stanovanje, čeprav skromno, naj bo vsaj toliko prijetno, da lahko stopi vanje tudi prijatelj in znanec. Posebno oni, ki nimajo resnega namena, da si v doglednem času zgrade lasten dom, naj se potrudijo zboljšati stanovanjske razmere.

(Konec prihodnjič.)

AVSTRALSKE POLITIČNE ZADEVE.

Vsak avstralski državljani mora biti tudi volivec. To se pravi, da ob volitvah ne sme izostati z volišča. Postava dežele ga sili, da odda svoj glas kandidatom, ki si jih je sam izbral. Ker bo med tukajšnjimi Slovenci vsako leto več državljanov, je nujno potrebno, da se seznanimo s političnem življenjem Avstralije in pridemo počasi do tega, da si bomo res znali sami ob volitvah izbrati stranko in kandidata, ki naj dobi naš glas. Pričujoči sestavek smo uvrstili v to številko MISLI kot skromen prispevek v dosego zgoraj omenjenega cilja.

Z dnem 1. julija 1956 nastopi v Canberri svojo službo nov parlament, ki bo imel številko 22. To se pravi, da so se doslej vršile v Avstraliji volitve za federalni parlament že dvaindvajsetkrat.

Parlament s številko 22 je bil izvoljen 10. decembra preteklo leto. V senatu bo 30 novih mož ali vsaj na novo izvoljenih, drugih 30 pa ostane v službi iz prejšnjega parlamenta brez ponovnih volitev. Vseh senatorjev je 60, vsaka od šestih držav ima pravico do desetih. Od senatorjev, ki bodo zastopali deželo v 22. parlamentu, jih ima služiti 30 do 30. junija 1959, ostalih 30 pa do 30. junija 1962.

Poslanska zbornica (House of Representatives) pa šteje 124 narodnih zastopnikov. Ti pa niso

enako razdeljeni po poedinah državah, ampak jih ima vsaka po številu svojega prebivalstva. Po vsakem štetju ali censusu, ki se vrši od časa do časa po vsej Avstraliji, se posebej določi, koliko poslancev ima odslej pravico dobiti vsaka država.

V parlamentu številka 22 bodo imele poedine države naslednje število poslancev: NSW 46, Victoria 33, Qld 18, S.A. 11, W.A. 9, Tas. 5, A.C.T. 1 in N.T. 1. Ta parlament bo imel samo enega poslanca več kot prejšnji, zakaj census, ki se je vršil 1.1954, ni izkazal večje narasti prebivalstva kot zgolj za enega poslanca. Vsi ti poslanci bodo služili v parlamentu, dokler parlamentu ne poteče predpisan rok, oziroma bo

razpuščen in razpisane nove volitve.

Stranke

Znano je, da v Avstraliji obstojita v glavnem zgolj dve politični stranki: Liberalna (Liberal Party) in delavska (Labour Party). Nekak privesek liberalne stranke je „podeželska stranka“ (Country Party), ki pa nastopa skupno z liberalno. Delavska stranka se je nedavno razcepila v desno in levo krilo, takorekoč. Prav za prav „levega“ krila ni, vsaj stranka sama trdi tako. Desno krilo očita stranki kot taki, da je premalo odločna v boju zoper komunizem, zato se je to krilo osamosvojilo po imenom: Protikomunistična delavska stranka (Anti-Communist Labour Party). Pri volitvah dne 10. dec. je ta stranka (v Victoriji) samostojno nastopila in postavila 11 kandidatov za senat, 39 pa za poslansko zbornico. Bilo je še nekaj drugih strančic, ki so poskušale svojo srečo, na primer komunisti. Uspela pa ni nobena, ker nobena ni dosegla predpisane petine vseh oddanih glasov.

Sestava parlamenta po strankah

Parlament št. 22 bo glede na strankarsko opredeljenost takole

setavljen:

Senat: Liberal Party 30, Labour Party 28, Anti-Comm. Labour Party 2. Če primerjamo te številke s prejšnjim parlamentom, je razlika samo v tem, da je imela liberlana stranka poprej 31 mož, protikomunisti pa 1. Stara delavska stranka je obdržala svojo številko 28.

Poslanska zbornica: Liberal-Country Party 75, Labour Party 47, Anti-Comm. Labour P. 0. Zadnja je izgubila svojih 7 poslancev, ki jih je imela v prejšnjem parlamentu (iz države Vic.) K številu 75 in 47 je treba prišteti še po enega zastopnika za N.T. in za A.C.T., da dobimo poprej omenjeno število 124. Naj še pripomnimo, da imata zadnja dva zastopnika pravico glasovanja samo v zadevah svojih lastnih teritorijev, ne pa v primerih, ko gre za vprašanja celokupne Avstralije.

Vlada

Vlado je ponovno sestavila liberlana stranka, ki je dobila pri volitvah odločno večino vsaj v poslanski zbornici.

PORAVNAJTE NAROČNINO

KRIZEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Queanbeyan: Ker zdaj pri vas sprejemate naročnino na lepi list Ave Maria, ki prihaja iz Lemonta, Vas prosim, da si zapišete dve novi naročnici. Pošljite jima po možnosti letošnje številke tudi za nazaj. To sta moji hčerki, ki sta se nedavno poročili. Za letos jima plačam jaz, nadalje upam, da si bosta list sami držali. Želim, da bi imeli pri hiši stalno lepo versko branje, naj pa druge novine nekoliko v stran porineta, saj je za marsikaj bolje, da človek ne zapravlja časa s čenčami v dnevnem časopisu. Pozdravlja Marija Habor.

Kingston, ACT: Z ženko sva bila nekoliko na potovanju, pa sva obiskala Petra Bizjana v Jarvis Bay. Bil je zelo vesel in nama je pripovedoval o sebi in svoji nesreči. Zdaj po četrti operaciji je upanje, da bo spet zaživel. Nagovoril sem ga, da je napisal nekaj za MISLI o svojem potovanju v Avstralijo. Pošiljam njegov spis in upam, da bo bralce zanimalo, če ga objavite. Pozdravlja Franci Bresnik.

Jervis Bay: Bilo je pred dvema leti. Pozno jesenko popoldne. Sonce se je nagibalo k zatonu, mi smo čakali na letalo. Vsak od nas je imel skrb v srcu, ko smo imeli nastopiti dolgo potovanje. Že je legal mrak na poljane Italije, ko je na milanskem letališču pristal štirimotorni iz Belgije. Vkrkali smo se, okrog 70 potnikov in sedem mož posadke. Motorji so zabrnili in skoraj vsak od nas je imel solzne oči, ko se je zadnjič ozrl proti materi domovini. Vsakdo je imel pač še kakšno željo, obenem pa skrb, ki mu je zakrivala pogled v neznano bodočnost.

Vreme je bilo krasno in vožnja lepa. Po pičlih dveh urah je avion pristal na grškem letališču blizu Aten. Šele naslednji dan smo se spet dvignili in po nekaj urah pristali na tropskih tleh v Iraku. Po kratkem oddihu smo se odpeljali proti Indiji. Teh krajev ne velja opisovati, saj je vsakdo, ki je prišel v Avstralijo, videl eno ali drugo teh pokrajin. Od Indije do Perthu smo še dvakrat pristali, vso daljavo od Milana do Perthu smo napravili v dobrih 33 urah.

V Perthu so čakali na nas avtomobili in nas takoj odpeljali kakih 60 milj iz mesta. Tam so nas nastanili in urejevali našo zaposlitev. Po nekaj tednih smo se razšli, mene so poslali na neko žago do 200 milj južno od Perthu. V moji skupini nas je bilo pet Slovencev. Prišli smo v samotni kraj, da nismo imeli nič zveze z ostalimi Slovenci v Avstraliji. Drugi moji znanci so odšli večinoma v N.S.W. in Victorijo.

Tam sem ostal šest mesecev. Potem sem se odpravil na pot čez avstralski kontinent. Bil sem precej slabe volje, ker sem bil sam in brez domače družbe. Kogarkoli sem kje srečal, mi je bil popoln tujec. Po štirih dneh in nočeh neprestane puste vožnje sem nazadnje dospel v Sydney. Mesto je napravilo name vtis, da nima ne konca ne kraja. Nič ne pomaga zavest, da je Sydney eno velikih

svetovnih in naprednih mest, ko stopiš vanj kot popoln tujec, imaš občutek izgubljenosti. Nič manj kot kje v pustinji daleč zunaj. Že drugi dan sem se odpravil spet na pot. Namenil sem se proti Coomi, v enako neznan svet. Nič prijetno mi ni bilo pri srcu, vendar nisem nič slutil, kaj me ima doleteti.

Dragi čitatelj mirda si misliš, čemu neki ta človek opisuje to reč, saj nič novega ne pove. Tisoč drugih je doživljalo to in tako. Vseeno, ko ležim v bolnici brez noge, sem se odločil, da napišem nekaj o tem potovanju. In zdaj naj takoj povem, da sem že drugi dan po odhodu iz Sydneya izgubil nogo. Prav sedaj se bliža obletnica tega dogodka. Čeprav je dolgo, se mi zdaj po četrti operaciji zdi, da je vse hitro minilo. Pred dvema leti sem še obiskal starše in prijatelje v domovini — kdo bi si bil takrat mislil, kje bom po dveh letih! Takrat še sanjal nisem o pacifiški obali Avstralije in še manj o kaki njeni bolnišnici. Pa je le res, da ležim tu osamljen, na drugem koncu sveta.

Končno pošiljam lepe pozdrave vsem, ki boste čitali to zgodbo ponosnega rojaka v Avstraliji. Morda bodo te vrstice komu v prijetno razvedrilo in bo še sam napisal svojo zgodbo za objavo v MISLIH.—Peter Bizjan.

Cooma: Iskrena zahvala vsem tistim, ki ste me v času mojega bivanja v bolnici v Wahroongi obiskovali in mi celo prinašali darila. Naj vsem Bog obilno povrne. Posebno zahvalo sem dolžan slovenskima duhovnikoma, družini Miletič in gospe Korenovi, obe iz Coome, Jožetu Blažiču in gdičnam Lidiji, Barbki, Silvi, Mileni, posebej pa še Tončki Rejec. Še enkrat vsem skupaj prelepa hvala. Vaš vdani rojak Jože Pliberšek.

Matrville: Želim ostati zvesta naročnica našemu listu MISLI. Oprostite moji zakasnelosti z naročnino, čeprav mi je predobro znano, da za lenobo ni opravičila. Obljubim, da bom prihodnje leto bolj točna in tudi bolj apostolska, to se pravi, da bom pridobivala novih naročnikov. List vedno z velikim veseljem berem, saj mi je kot topla beseda matere v mrzli tujini.—Milena Medvedič.

Junction Shaft: Po več letih bivanja v Južni Avstraliji sem se nadavno prvič spustil v druge kraje te obširne dežele. Ustavil sem se za osem dni v Sydneyu, da obiščem rojake, ki jih je baje tam izredno veliko število. Nisem imel sreče, z nikomer se nisem sešel. Tudi drugače se mi Sydney ni nič dopadel. Sydneyško življenje in tisti neurejen promet ni zame. Človek bi skoraj izgubil glavo. Zato sem se podal v Snowy planine. Tu uživam svež zrak in brez zaviranja pozdravljam Sydneyčane in vse, ki berete MISLI širom Avstralije. Vendar že težko čakam, da pride dan zabave v Sydneyu, kamor bomo gotovo tudi mi planinci povabljeni. Tukajšnji kraji nas močno spominjajo na slovenske planine, slovenskega veselja pa kljub temu ni. Le ko dobimo MISLI, se zavemo, da je

vse polno našega naroda raztepenega križem Avstralije. Le pridno dopisujemo v MISLI, da se bomo laže našli kot je bila meni sreča mila v Sydneyu. Upam, da bo prihodnjič bolje.—Jože Podgoršek.

VICTORIA

St. Albans: Zadnji mesec kampanje! Zadnji čas, da se tudi jaz odzovem njenemu klicu. Dolžnost je dolžnost, čeprav sem zadnji med zadnjimi. (Na žalost niste.—ur.) Seveda krivda ni moja, če me je lenoba tako nesramno objela. (Čigava pa?—ur.) Danes sem se zdrnil, da pošiljam funt za naročnino in enega za sklad. Potrudil se bom, da bom zanaprej bolj priden in točen. S spoštovanjem.—Ivan Gerbec.

Essendon: Pošiljam novega naročnika, ta je moj četrti v tej kampanji. (Čestitke!—ur.). Zelo me zanima, kako bo uspela. Zdaj pa novico: gdična Elka Bole se je poročila z Ludvikom Pirnatom. Vabilu na svatbo se je med drugimi odzval tudi Rev. Mihalič. Imel smo se prijetno. Novoporočencema obilo sreče!—Zlatko Verbič.

Melbourne: Šele pred dobrim mesecem sem prišel v to deželo. Izredno sem bil vesel, ko sem nalletel na naše glasilo MISLI. Neopisno se mi dopadejo, zato me takoj zapišite med naročnike.—Jože Janžič.

St. Albans: V težkem pričakovanju je prve dni aprila Bog dal družini Baloh drugega sinčka, ki so ga krstili na ime Gabriel-željko. Po krstu smo se zbrali h krstikam na domu Balohovih, kakih tucat nas je bilo. V veseli domčnosti smo čestitali Gilki in Tonetu na takšnem lepem korenjaku kot jih je malo tukaj. Kaj bo šele, ko bo zrasel! Pa še nekaj. P. Bernardu sem naročil v postu, naj mi pošlje ZBORNIK, pa je pozabil... (Sem rdeč kot kuhan rak. p. B.) Ponaavljam naročilo.—Jože Vah.

Dookie: Najlepše se zahvaljujem za poslana dva zvezka SOCIOLO-

GIJE. Knjigi sta mi zelo všeč in sem vesel takšnega branja. Posebno se bo prileglo zdaj pozimi ob topli peči. To knjigo toplo priporočam tudi drugim rojakom križem Avstralije. Iskrena hvala tudi za podobico Marije Pomagaj.—Vinko Avguštin.

QUEENSLAND

Brisbane: Pošiljam denar za prodane ZBORNIKE. Odveč je bila bojazen, da jih ne bom mogel prodati. Po večini jih ni bilo treba dosti ponujati, oddal sem jih na prvo besedo. Naročil sem jih šest, pa so šli. Seveda je pa pomagalo to, da so bili samo po en funt. Če bi bili dražji, bi verjetno obležali. Ako bodo še nadaljevali z izdajanjem ZBORNIKA, bo šlo prihodnjič laže. Imam enako skušnjo z mohorskimi knjigami. Kdor eno leto kupi, vzame tudi drugič. Seveda preveliki optimisti ne smemo biti. Zelo sem vesel, da sem s to prodajo vsaj malo pripomogel k ogromnim žrtvam naših ljudi v Argentini. V čast si štejem ta skromni uspeh. Enako sem uspešno razpečaval mohorske knjige, sem moral še po nadaljnje pisati g. Mikuli v Perth. Zelo me tudi veseli, da kampanja za MISLI vsaj toliko dobro gre. Ne izgubiti poguma! Slišim marsikoga, ki pravi: Moram poslati še za lansko leto ali celo predlansko. Težko se pripravijo k poslanju, toda vsem je list pri srcu in Bog ne da, da bi z njim prenehali ali tudi padli nazaj na štiri strani. S tem bi kulturno življenje med nami do konca propadlo. Verjemite, list moramo obdržati vsaj na dosedanji višini. Vsem vse dobro želi.—Janez Primožič.

Za vsa zidarska dela se
priporca

TINE ADAMIC
builder

30 Johnson St.,
Crofton, Melbourne
Tel. JW 4147
Ploščice v kuhinje,
kopalnice, itd.

SYDNEY!

SYDNEY!

Slovenci in njihovi prijatelji od
blizu in dalec vabljeni na zabavo
pod naslovom:

Veseli Zimski Večer

dne 8. julija ob 6. zvečer
V PADDINGTON TOWN HALL-u

Rezervirajte prostore in pijaco na: MISLI, 66 Gordon Street,
Paddington. TEL.: FA 6534

MILAN PLETESKI s pomočniki.

NAROČNINA MISLI — £1-0-0 letno
PORAVNAJTE NAROČNINO

KAMPANJA PODALJŠANA!

„Odločilni mesec“ naše šestmesečne kampanje nam dolguje še deset dni, ko pošiljamo te vrstice v tisk.

Zato ne moremo povedati, kakšen bo končni uspeh kampanje, ki naj bi se končala z zadnjim dnevom junija.

Imamo pa živ vtis, da „odločilni mesec“ ne bo mogel nič pravega odločiti. Je še zelo veliko premjemnikov MISLI, ki imajo namen poslati naročnino, pa se kar ne morejo spraviti k pisanju. Mnogi

so založili „kampanjska pisma“ in kuverte, pa čakajo, da jim bodo nekoč slučajno spet prišle v roke...

Zato se nam zdi, da bo ob koncu junija kampanja prišla šele nekaj čez polovico uspeha, morda precej čez polovico, vendar precej daleč od zaželenega cilja.

Spomnite se, da smo nekoč zapisali: **V LETU 1956 MORAJO DOBITI MISLI TISOČ PLAČUJOČIH NAROČNIKOV!**

Tak je bil torej cilj, postavljen za vse leto. Proti upanju smo upali, da bo zadostovalo za dosego cilja šest mesecev. To nam ni uspelo, zato se vračamo k prvotni zamisli in je ta mesec **PRVI MESEC PODALJŠANE KAMPANJE.**

Nekako sredi meseca bomo ponovno poslali kampanjska pisma in kuverte tistim, ki se do takrat ne bodo javili. Zanesemo se, da to pot ne bodo stvari izgubili ali založili, ampak takoj porabili za poslanje naročnine.

Kdor se pa kljub temu ponovnemu opominu ne bo odzval, mu bomo primorani ustaviti list in bo dobil samo še številko za avgust. To povemo tu brez ovinkov in naj nihče ne zameri. To reč moramo spraviti v red enkrat za vselej. Potem bomo šele videli, kako bo z listom znanprej.

Kdor ima kaj srca, naj te dni pohiti s pošiljko, da nam prihrani napotrebno delo in še bolj nepotrebne stroške... za ponovna pisma.

Uredništvo in uprava.

Rožica Deklici

To je naslov stari pesmi, ki mi v teh mrzlih dneh poleg drugih spominov prihaja na misel.

Tega mora biti že kakih trideset let. Sredi ledene zime smo prejeli telegram, da je v Zadobrovi pri Celju umrla moja petnajstletna sestrična Gelika. Očetu se ni ljubilo na pot v taki zimi, pa sem se jaz ponudil. Bil sem še zelo mlad pobalin, vendar so me pustili. Vleklo me je v svet, saj se do tedaj še nikoli nisem vozil z vlakom. Spremljala me je starejša sestra.

Odjeljala sva se iz Maribora in dospela v Zadobrovo že v trdi noči. Tetina družina naju je sprejela z bridkim jokom in vriščem, silno so vsi žalovali za Geliko.

Pokropila sva rajnico, ki jo je bilo na mrtvaškem odru zares milo pogledati. Jokala sva z njimi, pa polagoma smo se umirili in začeli moliti rožni venec. Ker so ljudje ostali v hiši dolgo v noč, se je poleg molitve oglašala tudi pesem.

Med zbranimi je bilo neko staro ženšče, prava podoba bableta, veliko revišče že na prvi pogled. Domači se niso menili zanjo, mene kot tujca je pa zanimala. Posebno pa, ko je odprla usta za pesem. Izkazalo se je, da ima čudovito lep sopran. Zapela je pesem z naslovom: Rožica deklici. Seveda je pesem veljala Geliki, ki je morala prav v začetku dekliškega življenja na mrtvaški oder. Meni je pesem čudno segla do srca. Naprosil sem ono žensko, da me jo je naučila. Pogosto sem jo pel in do danes je nisem pozabil.

Naj bo tu natisnjena, morda bo še komu vzbudila mile spomine kot jih vzbujala meni:

Šetala se tam po vrtu je v jeseni deklica. Žalovala, ko vsahnila lepa ji je rožica.

Kje si, ljuba cvetka moja, ki cvetela si lepo? S čim sem tebe razžalila?—vpraša dekle žalostno.

Vedno sem ti skrbno stregla in ljubila srčno te. S čim, povej sem te žalila, da zapuščaš vela me?

Nič me nisi razžalila, milo pravi rožica. Saj prijateljica edina si mi bila deklica.

Moji dnevi so minuli, nastopila je jesen, cvetje moje pomorila, položila v grob leden.

Tudi tebi, dekle mlado, čas mladosti naglo gre. Mlada leta, lepo lice, bo minilo kmalu te.

Zdaj še mlada kot cvetlica razcvetena tu stojiš, sladka kakor jaz spomladi svoje mlade dni živiš.

Prišla grenka bo minljivost tebi kakor meni zdaj. Cvetje ti bo pomorila, te odvedla v sveti raj.

To je cvetka govorila in učila deklico. Svojo glavico nagnila, položila v gredico.

Mihael Gornik.

project known to your own people, amongst whom there may be craftsmen and artists interested in this type of work.

The aim is to make the exhibitions as representative as possible, in both subject matter and nationality. If you know of any artist or craftsman who might be

interested in this project will you please ask him to communicate with me at the above address.

Yours faithfully,
John L. Preece,
Managing Director,
Burns Oates & Washbourne
Pty. Ltd.,
Melbourne.

DR. JURE KOCE, G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.

CENIK

za pošiljanje paketov preko Trsta v Jugoslavijo, Avstrijo in Nemčijo

Kdor želi, da nimajo doma radi paketov nobenih stroškov, naj pošlje za plačilo vseh taks dodatnih 14/- za katere bo obdarovanec doma dobil izplačanih 800 dinarjev. Urejeno je tako, da bo denar prišel domov istočasno kot paket. Kdor hoče, naj tudi pri Standard paketih doda 14/-.

Za tehnicne predmete kot: radio aparate, sivalne stroje, stediilnike i.t.d. Varnasa firma tukaj sestavi v smislu jugoslovanske carinske uredbe pravično napisano prošnjo, da jo lahko obdarovancu posljete domov in ste tako sigurni, da bo dobil darovani mu predmet carine prosto v roke.

Cene za 1 kg:		Cene za 1 kg:	
Kava MINAS Ia	17/6	Salama ogrska a la Gavrilovic	22/6
Kava SANTOS EXTRA Ia	18/6	Goveje meso, 3 konzerve, 1½ kg.	13/6
Sladkor kristalni	2/3	Polenovka norveska (Stockfish)	11/-
Sladkor v kockah	2/6	Sardine v olju, 200 gr.	2/-
Olje olivno Ia	11/-	Sir parmezana	25/-
Moka bela 00, najboljša	1/9	Rozine (Ia grske sultane)	4/6
Testenine bele Extra	3/-	Cokolada trda	14/6
Riz „Splendor Brillato“	3/-	Cokolada mlečna švicarska	15/-
Riz CAROLINA „Ardizzone“	3/2	Kakao holandski	15/-
Riz CAROLINA „Helios“	3/6	Caj CEYLON Ia 100 gr.	3/-
Zdrob, psenicni, extra Ia	3/-	Poper indijski v zrnu 100 gr.	3/4
Fizol	2/9	Cimet (kamela) zmlet 100 gr.	2/3
Svinjska mast Ia	6/6	Vanilija v strokih, 1 trok	1/2
Prekajena slanina, mesnata	11/6	Karamele, bonboni	10/-
Surovo maslo (butter) Ia	21/-	Milo za pranje (75% mascobe)	3/6
Sunka kuhana, v konzervi	22/-	Milo toaletno PALMOLIVE, 100 gr.	1/4
Smokve, suhe	4/-	Kokosja juha z rezanci	1/6
450 gr. kondenz. mleka	3/3	Vrecica limone v prahu	1/*
Nylon nogavice Ia	11/6	Nylon nogavice IIa	9/-

K zgoraj navedenim cenam se dodajo se prevozni stroški:

po postu:		po železnici:	
do 4½ kg netto	£0 15 0	do 25 kg netto	£1 15 0
do 9 kg netto	£1 2 0	do 35 kg netto	£2 5 0
do 18 kg netto	£1 13 0	do 40 kg netto	£2 10 0
		do 50 kg netto	£2 15 0

SPECIJALNO FRANKO PREJEMNIK:

- 1) Vreca najboljšee bele moke (00), 45 kg. v dvojni vreci ... £4 17 0
- 2) Mast v posodi po 17 kg. ... £5 10 0

Zdravila in tekstilno blago posiljamo iz Londona direktno v domovino. Tehnicne predmete kot: radio aparate, sivalne stroje, stediilnike, kolesa (bicikle) itd. posiljamo iz Nemčije ali Italije v Jugoslavijo. Zahtevajte cenik!

Za vsa narocila paketov iz N.S.W. in Victorije se obrnite direktno na:

ZASTOPNIKA FIRME ZA N.S.W.:

MR. R. OLIP, 44 Victoria St., POTTS POINT, SYDNEY, N.S.W.

ZASTOPNIKA FIRME ZA VIKTORIJO:

MR. M. PERŠIČ, 11 McWhae Road, Ripponlea, Vic.

MR. Z. ROME, 404 Queens Parade, CLIFTON HILL, Vic.

POZOR!

Umetniki in umetnostni rokodelci! Uredništvo MISLI je prejelo naslednje pismo:

You will be interested to know that the Directors of Burns Oates Ltd., Melbourne, are considering the establishment of a Gallery for the exhibition of religious art and Church furnishings of good quality. The object is to collect for

display and sale paintings and quality reproductions, statues, carvings, embroideries, altar pieces and architectural drawings designed and executed in Australia or in Europe, such as can not be seen elsewhere in this country.

With this in view I am approaching you to solicit your interest, and to ask if you can make this

Z VSEH VETROV

ZGODOVINO SLOVENSKEGA NARODA bi hoteli na novo napisati in izdati Slovenci v Združenih Državah Amerike. Posebno poglavje v njej naj bi bil opis ameriške Slovenije in njenih dogodivščin. O tem beremo v Amerikanskem Slovcu, ki je tedensko glasilo K.S.K. Jednote. Zaenkrat je misel šele samo sprožena, več doslej nismo brali. Neko število glavnih uradnikov Jednote je v ta namen zborovalo v Jolietu. Poslušali so predloge in zamisli o stvari, ki so se rodile v glavi dr. Cvetka Gregoriča, enega novih naseljencev. Poročilo o sestanku ve povedati: „Seveda se ni še nič končnega sklenilo, le govorili smo o tem in si izmenjali mnenja in misli. V glavnem so vsi ideje pozdravljali. Drugo je prepuščeno proučevanju in premišljevanju o tem. Toda važno je, da je misel padla v našo javnost. Kako se bo razvijala naprej, je odvisno od tega, kako se bo stvar vodila, kakšno podporo bo dobila od strani naroda in njegovih organizacij. Vsi, ki se zanjo zanimajo, naj bi izpovedali svoja mnenja.“

TELEVIZIJA PRIHAJA v Avstralijo. Baje bo prav kmalu tudi pri nas popolnoma domača. Težko jo pričakujejo zlasti tisti, ki mislijo z njo delati dobiček. Trgovci in njihovi agenti. Široka javnost jo pričakuje z mešanimi čustvi. Posebno voditelji na polju vzgoje in verstva se zavedajo, da je televizija sicer ena najučudovitejših iznajb našega časa, zmožna pa je prinesiti med ljudi prav toliko dobrega kot zla. Napravljajo načrte, kako pospešiti dobro stran televizije, pa preprečiti slabe. Nekdo je dejal to: Najkasneje v desetih letih bo mogoče kjerkoli ujeti na domačo televizijo vse programe iz vsega sveta. Prav tako lahko boš gledal programe iz Kremelja kot iz Vatikana. Cerkev razmišlja o tem in že izdeluje aparat, da bo mogla uspešno tekmovali z brezbožnimi filmi, ki jih bo brezdomno pošiljal po svetu Kremelj.

KOMINFORM RAZPUŠČEN. Preden sta sovjetska državnik „Bulge in Crush“ odptovala v London, je Mikojan objavil, da je Kremelj razpustil kominform. Tako je baje prenehala organizacija, ki je komunistične države vezala v en blok. Razpust kominforma naj bi služil za dokaz, da se je sovjetski blok odločil za boljše sožitje z zahodnimi državami. Toda četudi je kominform razpuščen, ostane skupna vez še naprej — komunizem.

PAPEŽ PIJ XII. je podaril Slovenski Kulturni Akciji v Argentini štiri tisoč argentinskih pesov.

OSEMDESET LET bi bil dopolnil Ivan Cankar letos 11. maja, če bi še živel. Ob tej znameniti osemdesetletnici je dr. Tine Debeljak opozoril na to, kako je leta 1938 komunist Žarko Plamenac presodil Cankarja, ko je ocenjeval njegovo knjigo: Hlapec Jernej in njegova pravica. Plamenac je pisal: „V tej svoji borbi se (hlapec Jernej) naslanja na krščansko moralno, na božjo pravico in prirodno pravo. Vera v Boga je edino njegovo zaupanje in njegova nada. To pa je mistika, krščanska

etika . . . Da, Cankar je kristjan! Njegova estetika je estetika individualista, vizionarja, mistika, kristjana . . . Z njo se priključuje zavestno ali nezavestno — reakciji.“ — Podobno je ocenil Cankarja drug komunistični prvak, Juš Kozak, še leta 1948. Kljub temu komunisti v Sloveniji dandanas širijo marksizem — v Cankarjevem imenu . . .

JOŽE KESSLER je umrl v Argentini v starosti 46 let. Bil je razgiban javen delavec, poleg drugega urednik mesečnika „Slovenska pot“ do svoje smrti.

ZA KATOLIŠKI RADIO, to se pravi, za vzdrževanje njegovih programov, pobirajo v nadškofiji Melbourne vsako leto na binškošno nedeljo po vseh cerkvah. Katoliški programi, ki jih oddajajo iz Melbourne in jih je slišati po vsej Avstraliji, so naslednji: The Catholic Hour oddaja 16 radijskih postaj, Family Theatre 20 postaj, Hour of St. Francis 16 postaj, Life is Worth Living (škof Sheen) 15 postaj in Sacred Heart Programme 17 postaj. Ker to delo stane lepe denarce, so vsi katoličani naprošeni, da vsaj enkrat na leto po svojih močeh prispevajo v katoliško radijsko blagajno.

PRAVE SLOVENSKE BUTARE — Prekmurci jim pravijo presneci — so letos na cvetno nedeljo vpeljali in blagoslovili v slovenski cerkvi v Bridgeportu, Con., ZDA. Naredila jih je baje nekaj sto Mrs. Švikert, ena novih naseljencev. Poročilo pravi, da je butar zmanjkalo, da pa so vso nedeljo hodili spraševat zanje katoličani vseh narodnosti, tako jim je bil ta obred všeč. Prihono leto upajo, da se bo ves Bridgeport oprijel te lepe slovenske navade.

PRVA SLOV. RAJFAJZNOVKA, denarna zadruga v obliki privatne hranilnice in posojilnice, je bila ustanovljena na Koroškem 1.1872. Ustanovil jo je za kmete kaplan Jakob Knaflič v Št. Jakobu v Rožni dolini. Knaflič je bil doma iz Gorij na Gorenjskem, pa je pastiroval na Koroškem. Denarno zadrugo je ustanovil preden se je oglasil Reifeisen, ki je bil Nemec, in so take ustanove dobile ime po njem. G. Trunk, ki poroča v Amer. Slov. o Knafličevi ustanovi, dostavlja: „Knafličeva denarna zadruga ni bila prva samo med Slovenci, ampak sploh prva v Avstriji, morda celo na svetu.“ Naj omenimo, da so take zadruge znane tudi v Avstraliji pod imenom CREDIT UNION in obstoje v marsikaki župniji kot nekoč pri nas v Sloveniji. Taka ustanova bi bila danes pravo odrešenje za Slovence v Avstraliji, samo če bi se kdo lotil takega dela . . .

VEČESLAV VILDER, bivši senator, je v Londonu izrazil pričanje, da se v Rusiji vrše veličanske spremembe. Stalina so po njegovem mnenju usmrtili, na oblast so pa prišli ljudje, ki so pravi slovanski Rusi in ne pretkani Azijati, kot je bil Stalin. Dasi Hruščev in njegovi tovariši še vedno vztrajajo pri totalitarnem komunizmu, je verjetno, da bodo zavoljo splošnega vretja prišli na površje drugi ljudje, ki bodo v osnovi gledali drugače, bolj demo-

kratično, kot je gledala dosedanja sovjetska vlada v zadnjih 25 letih. — Tako poroča Klic Triglava. Beležimo kot zanimivo mnenje znanega politika.

O POMOČI TITU pravi Klic Triglava med drugim: Naše vroče želje so, da Zapad ne bi prekinil svoje pomoči Jugoslaviji, če je to edino in najmočnejše jamstvo, da ostanejo vrata Jugoslavije odprta proti zapadu. To bo tembolj važno v bodoče, ko bodo komunisti podvojili napore, da s svoji-

mi idejami odvrnejo mladino od Zapada. Za kljubovanje totalitarne šoli bo treba novih in modrih sredstev. Če je Zapadu kaj do tega da zmaga v tem vročem miru, naj zahteva predvsem to koncesijo za svojo pomoč, da bodo jugoslovanska vrata še naprej odprta za nemoten pritok idej, da bo obisk Jugoslovancev na zapadu še večji (lani je obiskalo tujino, predvsem Zapad, skoro 100,000 Jugoslovancev) . . . itd. — Beležimo kot zanimivo mnenje uglednega lista, izraženo v njegovem uvodniku.

STANDARD PAKETI

firme

DR. J. KOCE, G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.

(prevozni stroški so v cenah že vključeni)

Paket st: 11	1 kg riza Carolina Ardizzone	
3 kg kave Minas Ia	0½ kg rozin	
1 kg rozin		
1½ kg riza Carolina Ardizzone		35 kg £7.1.11
Paket st: 12		
4½ kg		£3.16.9
Paket st: 13		
1 kg kave Santos Extra Ia		
5 kg riza Carolina Ardizzone		
10 kg sladkorja kristal		
3 kg spageti (Extra Lusso)		
5 kg bele moka 00		
0½ kg caja Ceylon		
0½ kg popra v zrnju		
0½ kg rozin		
25 kg		£6.3.8
Paket st: 14		
2 kg kave Santos Extra Ia		
10 kg sladkorja kristal		
10 kg bele moka 00		
1 kg rozin		
1 kg mila za pranje		
0½ kg kakao		
0½ kg cokolade mlečne		
25 kg		£6.16.0
Paket st: 15		
1 kg kave Santos E. Ia		
10 kg sladkorja kristal		
5 kg riza Carolina Ardizzone		
1 kg rozin		
1 kg mila za pranje		
0½ kg caja		
0½ kg popra v zrnju		
0½ kg toaletnega mila		
0½ kg cokolade mlečne		
0½ kg kakao hol		
25 kg		£7.0.0
Paket st: 16		
22½ kg bele moka 00		
10 kg sladkorja kristal		
1 kg kave Santos Extra Ia		
50 kg		£12.9.3
Paket st: 17		
10 kg bele moka 00		
10 kg sladkorja kristal		
5 kg riza Carolina Ardizzone		
5 kg spageti Extra Luso		
1 kg kave Santos Extra Ia		
1 kg rozin		
1 kg mila za pranje		
0½ kg mila za obraz		
0½ kg caja Ceylon		
0½ kg popra v zrnju		
1 kg cokolade mlečne		
35 kg		£8.17.10
Paket st: 18		
45 kg bele moka 00		
10 kg sladkorja kristal		
5 kg riza Carolina Ardizzone		
1 kg kave Santos E. Ia		
1 kg rozin		
1 kg mila za pranje		
3 kg olja olivnega		
3 kg svinjske masti Ia		
0½ kg cokolade		
0½ kg popra v zrnju		
0½ kg caja Ceylon		
70 kg		£13.11.6
Paket st: 19		
17 kg svinjske masti		
10 kg sladkorja kristal		
5 kg riza Carolina kristal		
5 kg spageti E. Luso		
1 kg kave Santos Ia		
1 kg mila za pranje		
0½ kg cokolade mlečne		
0½ kg popra v zrnju		
0½ kg caja Ceylon		
40 kg		£12.18.8
Paket st: 20		
22½ kg bele moka 00		
10 kg sladkorja kristal		
17 kg svinjske masti		
0½ kg kave Santos Extra Ia		
50 kg		£12.9.3

K vsakemu standard paketu se lahko doda 3 pare Nylon Dupont Ia nogavic ali Nylon II, ne da bi se kaj povišali stroški prevoza.

Pošiljamo domov tudi denar. Vendar povdarjamo: če hočete svojim domačim pomagati, je bolje, da jim pošljete paket, ker bodo tako prejeli dvakrat več kot bi lahko kupili za prejeti denar.

Ostali Standard paketi so bili objavljeni v januarski številki MISLI MR. R. OLIP, 44 Victoria St., POTTS POINT, SYDNEY, N.S.W. MR. M. PERŠIČ, 11 McWhae Road, Ripponlea, Vic. MR. Z. ROME, 404 Queens Parade, CLIFTON HILL, Vic.

Slovinci

v Perthu in okolici!

Kupujte vse svoje potrebščine

največji trgovini Zapadne Avstralije

pri **BOANS-u**

Iz pisarne Slovenskega duhovnika

DEKLETOM IN ŽENAM

„The Reader's Digest“ ni verski mesečnik in ni namenjen zgolj pobožnim dušam. Zdravnik dr. Hilliard ni duhovnik in ne pridiga v cerkvah. Zato morda ne bo preveč „terciarsko“, če na tem mestu opozorimo na to, kar piše ta zdravnik v omenjenem mesečniku za junij 1956 na straneh 26 do 28. Če bi mi tako pisali za naša dekleta in žene s svojimi besedami, bi si nakopali očitek starokopitnosti in mračenja.

Dr. Hilliard je specialist za žensko biologijo v Torontu, Canada. Ima dovolj izkušenj. Prepričan je, da ženska, ki se delj časa sestaja z moškim na samem, izgubi oblast nad samo seboj. V njej se zbudi spolna strast, ki je ne more premagati. Včasih zadoštuje samo medsebojni nasmešek, slučajen dotik rok ali kaj podobnega. Dekle, ki misli, da si lahko dovoli dobro merico površnega ljubimkanja, češ da bo že vedela, kdaj je treba reči „ne“, ne pozna sama sebe in se zgolj vara. V takih primerih pride do momenta, ko odpove v glavi vsaka trezna misel in ženska izgubi vsak čut za dostojanstvo, ki je v njej, vse spoštovanje do same sebe — morda za zmerom. Tista, ki drugače misli in ravna, si nastavlja past, ki ji ne bo mogla uiti.

Zato je za vsako žensko edino

prav, naroča doktor, da se vpričo moških zmerom vede kar mogoče spodobno in dostojno. Naj se ne boji očitka, da je starokopitna in bojaška. Svoboda, ki si jo dovoljuje moderna dekleta, ni nobena svoboda, ker v njej ni izbire. Tako dekleta ni več svobodno, svojo pravo svobodo je v tej „svobodi“ že zavrgla.

Dr. Hilliard omenja poljubovanje. Ne obsodi ga, toda dostavlja: Premnogo mater je, ki svojim hčeram ne povedo, da poljubovanje ni samo sebi namen. Je samo neki predokus tega, kar spolna strast pričakuje. Zato nobeno dekletu ne sme svoje spolnosti imeti za igrarčo. Dekle ali omožena ženska, ki se z moškim sestaja na samem, bo prej ali slej stala pred zahtevo: Podaj se mi! Ali se bo uprla?

Doktor odgovarja: Ne bo se! Ne bo imela moči! Nadaljuje: Ko bo ta ali ona to brala, bo ogorčeno vzkliknila: Nak, taka pa jaz nisem! Toda doktor je zapisal in vsem v obraz povedal: Da, taka si! Ne boš si mogla pomagati, ker je v tvojem telesu taka spolna sila, da se ji ne boš mogla upreti, ko si jo enkrat nepremišljeno sprožila! Bog sam ti je vcepil to nagnjenje, seveda v dober namen — da te usposobi za materinstvo. Če se ne zavaruješ vnaprej, se nagnjenje spremeni v strast, ti pa postaneš sužnja strasti.

Zgrozim se, piše doktor dalje, ko pomislim na kino, moderno godbo, televizijo in take reči, kako predstavljajo ljubezen med moškim in žensko zgolj kot vzbujanje spolne strasti. Doraščajoča mladina mora dobiti vtis, da je to vse, kar naj bi bilo v odnosih med spoloma. Kako strašno pogrešeno je to! V resnici je v ljubezni med spoloma vse nekaj več. Prava ljubezen je več ko sama mesenost, je prišršenost, medsebojna naklonjenost, poduhovljeno čustvo, ki je močno dovolj, da traja noter do smrti. (Konec drugič.)

P. RUDOLF PIVKO

Ko gre ta številka v tisk, je P. Rudolf še zmerom v bolnici. Drugič letos, to pot že od 22. maja. V junijski številki tega nismo omenili, ker smo mislili, da je šel samo na oddih. Danes, žal, vemo kaj drugega. Nič še ni rečeno, kdaj bo mogel na noge. Pljučnica mu je pustila, tako je videti, zelo neljube posledice.

Tistim, ki se obračate te tedne z različnimi zadevami na P. Rudolfa, odgovarja podpisani. Ne more pa zmerom ustreči kot bi mogel P. R., ki ima kot izkušen Avstralec boljše zveze in več znanja. Zaenkrat se ne da pomagati, marsikaj boste morali potrpeti. Bolnika se pa spominjajte v molitvah.—P. Bernard.

WOLONGONG!

V mesecu juliju je zopet pet

nedelj. V nedeljo 29. julija bo pri vas sv. maša s slovensko pričigo in sv. obhajilom kot obljubljeni za vsako peto nedeljo v mesecu, kadar je.

To bo v stolnici (Cathedral) na Crown St., blizu morske obale. Sv. maša ob 5. uri pop. eno uro poprej spovedovanje.

Posebni pismeni opozoril to pot ne bo, zato vzemite na znanje že sedaj in držite v spominu ves mesec!—P. Bernard.

SYDNEY!

Slovenska služba božja v tem mesecu v nedeljo 8. julija. Ker bo zaradi večerne zabave verjetno več zunanjih gostov med nami, vabimo vse tudi k tej službi božji.

Cerkev sv. Patrika je prav blizu Vynyard postaje, Grosvenor Street.

Naša maša je v spodnji cerkvi, vhod malo na desno od glavnih vrat, ki vodijo v gornjo cerkev.

Upamo, da bomo to nedeljo mogli začeti z ljudskim petjem.

„SVOBODNA SLOVENIJA“

Nekaj naročnikov ima v Avstraliji tednik z gornjim imenom, ki prihaja iz Argentine. Na prošnjo uredništva smo pripravljene sprejemati naročnino za ta list, ki jo lahko naročniki pošljete na naslov MISLI. Nekateri ste menda zelo zaostali s plačevanjem, ker je pač težko pošiljati čez morje avstralski denar. Naprošeni ste, da zdaj na naslov MISLI poravnate tudi za nazaj.

V SMRLINJU

NARTE VELIKONJA

III.

Tisti dan je Filipa glava bolela; dopoldne je ležal na senu in se tiščal v debeli plahti. Misli so mu šle brez reda. Oče in Moro in Polonca. In ni vedel, kje se naj ustavi, kje naj zagrabi.

Zunaj je ležala megla. Zdelo se je, da so drevesa vdelenana v te sivkaste plasti. Vsepovsod sama megla, ki se je oprijemala hiš in skalovja, ljudje so vdihovali in dihalo meglo, vsepovsod je bila travica mlečna kakor beljakov sneg.

Tako je ostalo do večera. Filip je cepil pod večer panje za peč in pri tem bil ob knalo s sekiro, da je odmevalo v zakotju, nato se pa spet naslonil na toporišče in hodil za svojimi mislimi.

„Kaj misliš, Filip?“ je vprašala sestra, prišedša okoli vogla, in nadaljevala proti svoji spremljevalki: „Glej ga, Zalka, kakšen je danes!“

Deklica se je nasmejala:

„Z ženo se ni še mogel skregati.“

„Nakl!“ je dejal Filip in podal dekletu roko. „Vrag,“ si je dejal, „ali mora res vsak vohati, kaj mi je?“ in ko sta dekleti odšli, si je zavzižgal veselo pesem, ki se je žalostno končala. In njegove misli so šle od očeta do Mora in Polonce.

Pred večerjo je Nande menil, da ima Filip preveliko žlico, in prosil potihoma mamo, naj mu prihrani v kotlu. Njegov strah je bil neupravičen; Filip je zajel samo dvakrat in potem položil žlico na mizo.

Odpravil se je k Moru. Italijan je stal na pragu in vrtel med prsti cigaro. V kuhinji je pela Polonca. Filip je voščil dober večer.

Moro je oblastno vprašal:

„Ali si doma?“

„Snoči sem prišel!“

Moro se je odmaknil od praga; Filip je vstopil in sedel za ognjišče. „Ves dan si že doma, pa te ni okoli,“ je dejala Polonca in pomežiknila z levim očesom.

„Nisem se po-počutil dobro,“ je dejal počasi, trudeč se, da bi izgovarjal gladko. Naročil je „po-pollitra“ vina in rdel v obraz, če se mu je zataknil jezik. Nalil je in ponudil kozarec Polonci.

„Saj nisem žejna,“ je dejala.

Dekle se je spočetka branila; ko že ni vedela v zadregi, kaj bi, se ga je usmilila ter segla ponj tako, da se je narahlo opotekla ob fanta. Filip jo je nerodno lovil z desnico in jo rahlo povlekel nase.

„Po-Polonca, zakaj si taka?“

„Kakšna?“ je zahihitela koketno, da mu je šla kri v glavo.

„Zakaj nisi več mo-moja?“ je dahnil fant, ko je vlovil njeno roko na svojem kolenu.

„Fi-Filip,“ ga je oponesla, „pu-pusti! — Pa imaš tako velike roke!“

Fanta je zabolelo. Pustil je njeno roko in na čelo so mu stopile kaplje. Polonca pa se je zavrtela na peti in zahihitala:

„Take roke, kakor lopar!“

„Po-Polonca!“ je trudoma iztisnil iz sebe. „Torej sem do-dobro videl!“ Potisnil si je klobuk na oči in skočil izza ognjišča. „Z menoj se ne boš norčevala! Zbogom!“

Filip je udaril s težkimi koraki iz kuhinje. Na pragu je srečal Mora.

„Ali že greš?“

Ni odgovoril; zavil je okoli vogla in tiščal pesti v žepu. Za voglom je prisluhnil. Polonca je pripovedovala:

„Snu-snubil me je! Zakaj nisi več mo-moja Po-Polonca?“ ga je oponašala.

„In roke kakor pandalice!“

Filipu se je skrčilo srce; toda v duši ni čutil jeze, temveč žalost in obup nad samim seboj.

„Kaj sem ji storil, kaj sem ji hudega storil?“

Slišal je smeh obeh, nato so se odprla vrata iz izbe, in razločil je, da je prišepal v kuhinjo Zvirka.

„Nate vina!“ mu je dejal Moro. „Gravnarjev Filip ga je pustil.“

„Kaj? . . . Kdo?“

„Gravnarjev Filip, pravim!“

„Ti salamenska žolica, ti!“ se je razjezil Zvirka. „Daj sem vino! Ta dolgin zasluži šibo!“

In mož je že golčal vino, ko je priletelo poleno v kositerno skledo na tleh.

Na pragu je stal Filip, tresoč se po vsem telesu in hotel nekaj zavpiti, pa se mu je beseda zaletavala.

„Kdo zasluži šibo? Zmer-zmerjal me pa ne bo nobe-beden pi-pijavec. In tudi . . .“

Ni še končal, ko je stopil Moro k njemu in ga sunil iz kuhinje.

„Najprej se nauči govoriti, potem snubi, neroda!“ V fantu je vse zakipelo, toda preden se je zavedel, mu je udarila v hrbet Morova pest.

„Ven, jecalo!“ je zavpil Zvirka; Moro je zaloputnil za njim vrata.

Filip je ves blede pritaval domov; sestra Lojzka in Zalka sta še sedeli pri oknu.

„Pa si res kisil!“ mu je smeje se dejala Zalka, ker ni nič odgovoril na njeno vprašanje. Filip ni videl njenega pogleda, niti v roko ji ni segel, ampak mrko voščil lahko noč.

IV.

Filip je zavil v seno. Zalka je osupla obmolknila, šele čez dolgo je vprašala:

„Ali sem mu kaj naredila?“

Njen glas je bil žalosten in plašen. Tiha, prikrita bol je zvenela iz njenega vprašanja.

ZANIMIVOSTI IZ VICTORIJE

Radio-oddajno postajo 3DB v Melbourne-u so pred nekaj meseci tako izboljšali in ojačili, da je sedaj najmočnejša postaja te vrste v Victoriji in ena najmočnejših radio-oddajnih postaj v vsej Avstraliji. To so dosegli s postavitvijo novega jeklenega stolpa pri predmestju Heidelbergu, ki je visok 435 čevljev (približno 140 metrov) in s pomočjo boljšega aparata za oddajanje. Jakost radiopostaje 3DB so povečali od 600 watov na 5000 watov. Zaradi teh izboljšav morejo radioposlušalci poslušati oddaje postaje 3DB celo v tako oddaljenih deželah kot so Južna Avstralija, Zapadna Avstralija, Queensland, New South Wales in Južna Afrika.

Potrošnja denarja za vzdrževanje bolnišnic v Victoriji se veča z veliko naglico. Lansko leto so bolnišnice v Victoriji potrebovale £11,600.000, letos pa potrebujejo £13,000.000. Vlada države Victorije bo iz svojega proračuna dala bolnišnicam samo £8,250.000, primanjkljaj, to je £3,750.000 pa si bodo uprave bolnišnic morale oskrbeti kakor bodo vedele in znale.

Po najnovjših podatkih ima država Victorija nekaj več kot 750.000 zaslužkarjev; število vseh prebivalcev v Victoriji pa znaša 2,512.000. V zadnjih desetih letih se je prebivalstvo Victorije povečalo za 500.000 ljudi ali za 25 od-

stotkov. Če bo število prebivalstva v Victoriji naraščalo tako tudi v bodočnosti, bo Victorija imela po dvajsetih letih 4,000.000 ljudi. Od konca druge svetovne vojne so v Victoriji zgradili 160.000 hiš. Proizvodnja rjavega premoga v Victoriji se je potrojila od leta 1939. Ravno tako se je v isti dobi potrojila proizvodnja električnega toka.

Vlada države Victorije je naročila v Združenih državah Amerike orjaški vrtni stroj, ki bo stal £130.000. Z njim bodo vrtali globoko v zemljo in iskali obilnejše toke podtalne vode. Kakor hitro pripeljejo veliki strojni sveder iz U.S.A. v Victorijo, ga bodo najprej poizkušali uporabiti pri mestecu Portlandu, kjer sedaj onemogoča nezadostna količina sladke vode razvoj industrije in hitrejšo rast prebivalstva. Če se jim posreči, da z novim vrtnim strojem najdejo bogato obilico vode, bodo v Portlandu kmalu začeli graditi večje število tovarn. S tem se bo seveda znatno povečalo tudi število prebivalcev.

Direkcija električnih central (SEC) v Victoriji je odprla nov rudnik rjavega premoga štiri milje vzhodno od kraja Yallourn North. Količino rjavega premoga v tem novem ležišču cenijo na 43,000.000 ton. Pričakujejo, da bodo v prvih dveh letih po otvoritvi rudnika izkopali en milijon ton premoga.

Veliko umetno jezero in jez pri Eildon-u v Severni Victoriji za katera so potrošili 24 milijonov funtov sta skoraj dokončana. Povečano umetno jezero bo moglo vsebovati 3 milijarde kubičnih metrov vode. Računajo, da bodo sedaj mogli namakati dvakrat tolikšno površino zemlje, kot poprej. Zaradi povečave omenjenega umetnega jezera se je potrojilo število prebivalcev v Sheppartonu, Taturi in Kyrlnamu; mesti Tongala in Stanhope pa sta zrasli takorekoč iz nič. Razen tega pa bo povečano umetno jezero nudilo pogoje za življenje še 100.000 drugim ljudem.

Letos poleti se bodo vršile v glavnem mestu Victorije in drugem največjem mestu Avstralije Melbourne-u XVI mednarodne olimpijske igre. Ob tej priliki bodo uprizarili tekmovanja iz 16 panog športa, pri katerih bo sodelovalo 5000 športnikov iz 70 držav in 2750 baklonoscev. Na glavnem igrišču ali stadionu bo moglo prisostvovati tekmovanjem, 110.000 gledalcev. Stroški za gradnjo vseh olimpijskih igrišč znašajo 4 milijone funtov. Olimpijska vas pri Heidelbergu bo sestojala iz 850 novograjenih hiš v katerih bodo stanovali športniki in člani uprave olimpijskih iger. 800 časnikarjev in 120 radio-poročevalcev bo stalno zaposlenih s poročanjem sporeda, poteka in rezultatov tekmovanj. Olimpijske igre bo otvoril soprog Njenega Veličanstva kraljice Eli-

zabete Njegova Visokost Filip, knez edinburški.

Pred dvema meseci so v neki livarni v Melbourne-u, Vic. prvi-krat javno preizkusili vrednost in koristnost koksa, ki so ga pridelali iz rjavega premoga. Do tedaj so v Victoriji uporabljali za težko industrijo samo koks pridelan iz najboljšega črnega premoga, katerega so morali uvažati iz N.S.W. Toda ogromni stroški za prevažanje tega odličnega industrijskega goriva iz N.S.W. v Victorijo in velika razdalja, ki loči industrijska središča obeh držav so bile glavne ovire, da se industrija jekla v Victoriji ni mogla široko razviti. Sedaj pa ko so s zgoraj omenjenim poizkusom ugotovili porabnost koksa iz rjavega premoga za industrijske namene, bo mogla tudi Victorija proizvajati svoje lastno jeklo. V Victoriji je namreč več rudnikov rjavega premoga.

Vlada države Victorije se je odločila, da potroši £30.000 za oglaševanje svoje ožje domovine v U.S.A. Milijoni Amerikancev se na televizijskih aparatih baje že seznanjajo z naravnimi lepotami, industrijo, trgovinstvom, kmetijstvom, športom itd., države Victorije. Glavni namen te kampanje je, da se v Amerikancih vzbudi živo zanimanje za vse kar Victorija hoče in more prodati. Nabral hib.

Zalka je bila najstarejša hči Žiznova; bila je vajena moliti in trpeti. Pet otrok, mlajših od nje, je bilo v hiši živih, porednih in zmerom lačnih. Vsem tem je bila Zalka varuhinja, učiteljica in oskrbnica. Mati je zmerom skrbela, da hči ni bila brez posla. In hči je vso otročad več pestovala nego mati in tudi ubogali so njo bolj.

„Mislím, da ne!“ je rekla Lojzka. „Bog ve, kaj mu ni prav.“
In tisti večer je Zalki pošla beseda; čez čas se je poslovila.
„Zaradi mene ni hotel v kuhinjo,“ si je rekla in ni imela druge opravičbe v srcu.

Doma jih je našla, ko so sedeli okoli ognja. Oče Žizen je sušil čevlje, tožil, da ga trže po kosteh, in bil neznansko čmeren. Žiznovka je čmazila v ponvi zabelo.

„Kod pa hodiš!“ se je zadril oče nad hčerjo.
Hči je kratko in zamišljeno odgovorila.
„Seveda!“ je nato potrdil nejevoljno.
Več je imela povedati mati:
„Ko te drugi iščejo, te ni od nikoder!“ je dejala, obrisala si s čadasto roko usta in tehtno položila golovico na ogenj. „Škvarčev Polde je dolgo sedel pri nas!“

„In vse očikal!“ je rekla sestra Tončka.
„In smrdel kakor vdeb!“ je pristavil Jože, štirinajstletni bodoči gospodar Žiznove bajte.

Začela sta se smejati; oče Žizen je zagnal stol proti njima.
„Tihó, pravím, otročija! Čemu se smejeta?“
Otročija je bila užaljeno utihnila in se smejala le pod kožo; kajti materina kuharica se je svareče dvignila iz ponve.

„Rekel je, da bi te vzél,“ je povzela mati, „kaj praviš?“
Zalko je stresel občutek ogabnosti in v hipu ni našla besede. Kakor da se ji kri ne pretaka po žilah in po hrbtu ji je lezel mráz.

„No, deklina, ali ti raste divje meso v ušesih? Kaj praviš?“ se je razkoračil oče Žizen na pružici in premaknil noge, ker ga je žerjavica pekla.

„Nikar ne preklinjaj, Jernej!“ ga je potolažila žena, ki ni trpela, da bi se mož razburjal v hiši. In zadnje besede pri ognjišču je imela sama. Mimogrede povedano: drugod itak nista sklepala o dobrobiti svoje družine.

„No, hočem reči, ali ne slišiš?“
Zalka bi morala biti gluha, da ne bi slišala.
„Pač moraš gledati kaj na življenje! Saj nimaš nobenega fanta?“ je nadaljeval oče.

„Kaj bil!“ se je vmešala mati. „Kako vprašuješ! Če ima, no, bo že povedala. In kar tako za življenje tudi ne gre. Živela je do sedaj, pa bi lahko tudi pozneje. Toda prilike ni zamuditi. In fanta nima. No, pa kar povej, če ga imaš, kaj te bo sram!“

Zalka je šarila po pepelu in odkimala:
„Nimam!“
„Vidiš, pa Škvarčev te ima rad!“ je pripomnil oče,

„Ima rad, ima rad! Kaj vežeš; če jo snubi, jo ima rad!“ je popravljal mati.

„Saj sem rekel!“ je malodušno dejal Žizen. „Kaj se dregata, pamža!“ je potolkel s polenom in zagodrnjal nad Tončko in kratkohlačnikom Petrom. Peter je bil tretji otrok Žiznove matere.

„Oh, oh, ti križani Bog, kako kolneš!“ ga je spet spomnila žena.
„Zalka ne more čakati grofa in tudi kaj drugega ne. Ko stara Dora pa tudi ne more ostati. Polde je sam v hiši in ima nekaj njiv.“

„In ima bolhel!“ je pristavil Jože.
„Pa se zmirom čohljal!“ je zamrmrala Tončka.
„Kaj se krpavsata vidval!“ se je slednjič razkačil oče Žizen. „Ven pojdit!“

„Kam zdaj, v meglo!“ se je potegnila mati zanju. „Tukaj ostanita in dajta mir!“

Zalka pa se je dela v jok.
„Poldeta ne maram!“
„Vidiš, pa se ti dere!“ se je ojunačil Žizen.

„Oh, pazi, da te ne opečem!“ mu je rekla mati in odlila zabelo na žgance. „In zakaj ne maraš?“ je vprašala hčer in trdo vrgla ponev na tla.

„Zakaj ne?“ je zaihtelo dekle. „Zakaj ne! Ker ga nimam rada!“
„Saj je smrkav!“ je zašepetal Jože in se začel naglas krohotati.
„Kaj ti je?“ je zavpil oče nad njim.

„O, nič; čebinkla je tekla po tleh. Ubij jo, Zalka!“
Ko se je obrnila, se ji je nagnil do ušesa in zašepetal: „Nič ni. Nikar ga ne jemlji; surov krompir je in nezabeljeno repol!“

Oče Jernej se je pripravljaj, da bi spustil dolg govor, pa ga je prehitela žena.

„Nimaš rada — ali misliš, da sem ga imela jaz? Pa sem ga vzela in se nisva skregala!“

Kako je bil oče Jernej zadovoljen s tem odkritjem, se ni dalo razvideti. V toliko je pač mogel potrditi, da se on sam nikoli ni skregal.

„Da, in če ga nimam rada, ga nimam rada!“
„Pa ne drži se mi pri tem kakor narekavica, če si že tako trmasta. Kaj pomaga?“ je dejala mati.

„In res, kaj ti pomaga?“ je vprašal oče.
Tistokrat je Zalka vstala, udarila z ного po tleh in stisnila razhičena in odločna:

„Škvarča ne vzamem! Če ima zlat prestol in je sam zlat, ga ne vzamem!“
Zalka je zginila skozi vrata v meglo.

„In če bi bil zlat, bi ne mogel nihč k njemu,“ si je mislil Jože, na glas pa je skovknil:
„Vdeb, vdeb!“
„Kaj praviš, paglavec?“ je padla po njem materina roka.
„Nič! — S Tončko devetkava. — Devet!“
Pa je metal fižol v zrak.

(Dalje.)